

Kommunen på egne bein til 2040

Klarer vi det?

Dette skal jeg si noe om

- **Vårt mål: Alle skal mestre eget liv og ha det bra**
- **Samfunnet slik vi kjenner det i dag**
- **De 6 spørsmålene fra Fylkesmannen**
 - Nabopraten som ble skrinlagt
- **Kommunens 4 roller**
- **Drivkreftene- Informasjonsteknologien - en av de viktigste driverne for hvordan fremtidens samfunn vil se ut**

Vi tror vi vil klare å være alene som kommune fremover, men det vil kreve mye samarbeid, omstilling, hardt arbeid og vilje til å klare det

Innledning

Kommunereform

- Robuste kommuner for framtida

Stortinget har gitt tilslutning til å gjennomføre en kommunereform. Målet er større, mer robuste kommuner med økt makt og myndighet. Dette er nødvendig for å møte morgendagens utfordringer og stadig økte forventninger fra innbyggerne.

2014

Alle kommuner skal starte en prosess

1.7.2016

Alle skal svare sin Fylkesmann

1.10.2016

Fylkesmann sender sin vurdering til Dep.

Våren 2017

Stortinget behandler saken

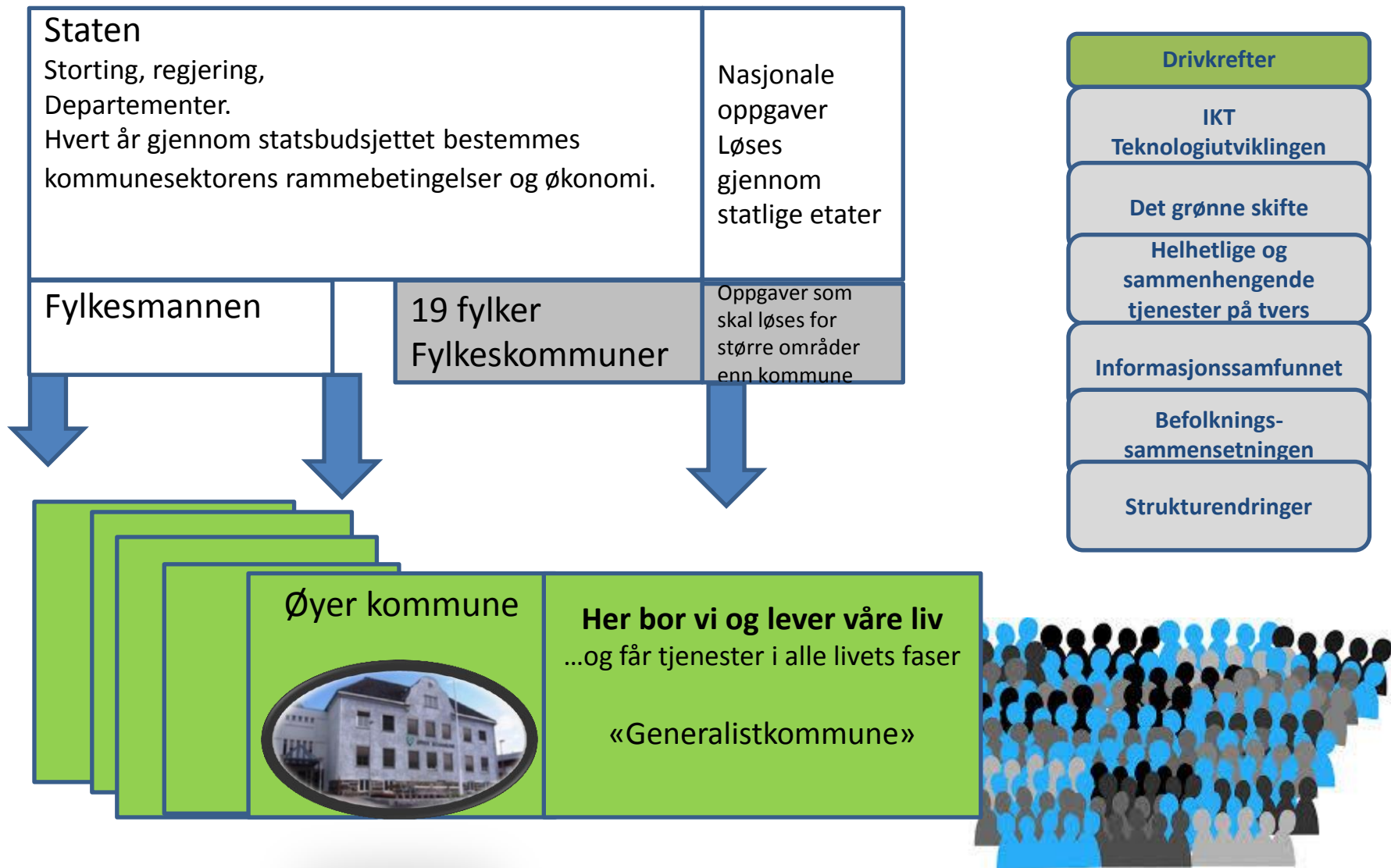
Målet for alt vi gjør:

Innbyggerne skal mestre eget liv og ha det bra

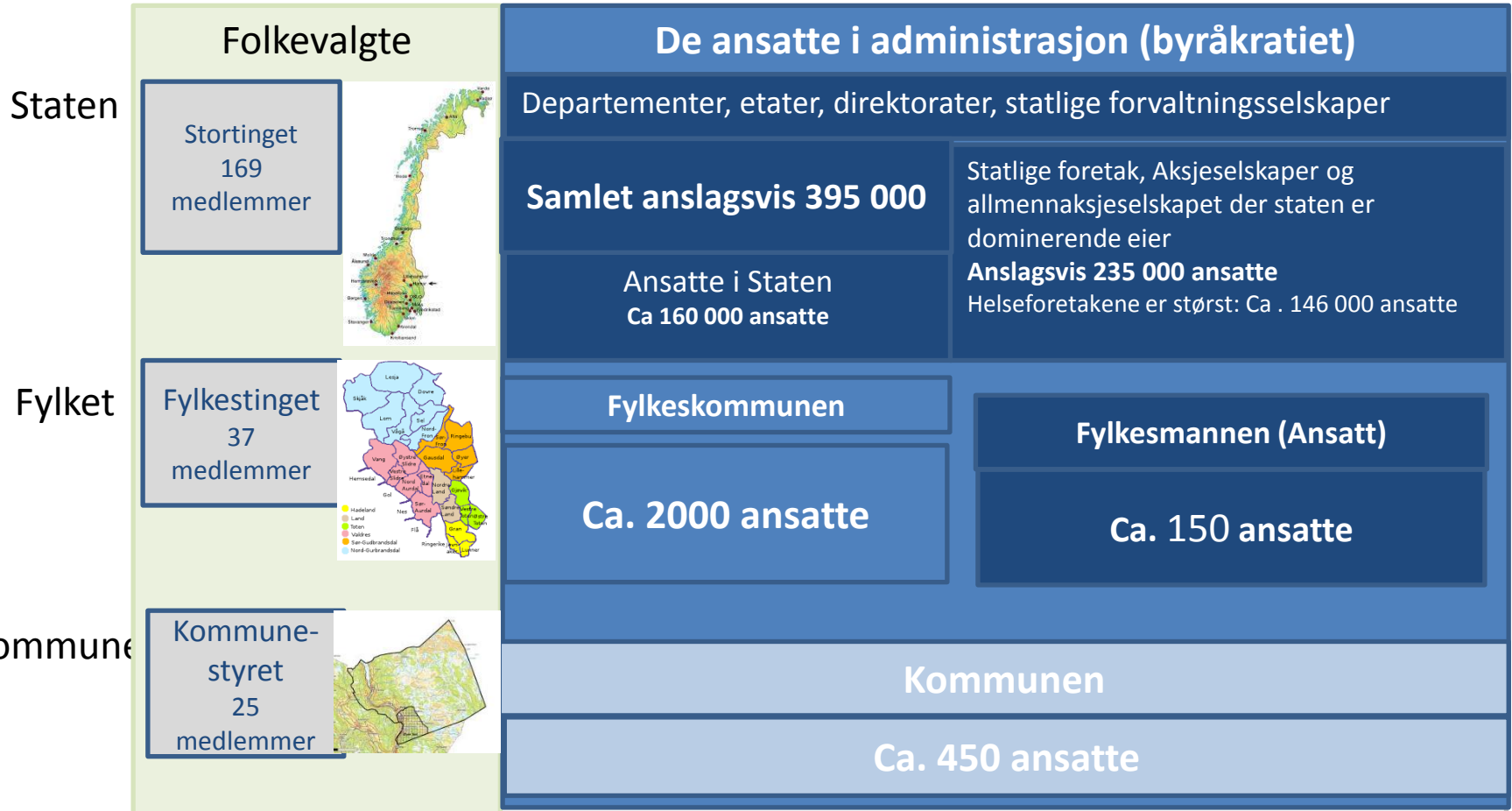

*Hentet fra formålsparagrafen i opplæringslova.

Samfunnet er slik i dag, vil det være slik i 2040?

Det offentlige Norge i 2016

Tallene for ansatte er estimater og anslåtte størrelser.

Hvordan statlige etater er organisert i Norge

Hentet fra Jan Tore Sanners presentasjon om regionreformen

Oslo	Akershus	Ostfold	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold	Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn	More	Sør-Tr.	Nord-Tr.	Nordland	Troms	Finnmark		
2 regioner																Hovedredningssentral 2 Bodø				
3 regioner																				
Meteorologisk institutt – værvarslinga 1										Meteorologisk institutt – værvarslinga 2					Meteorologisk institutt – vær 3					
Jernbaneverket 1								Jernbaneverket 2					Jernbaneverket 3							
Fylkesnemnda for sosiale saker									Fylkesnemnda for sosiale saker 2						Fylkesnemnda for sosiale saker 3					
Statnett 1													Statnett 2			Statnett 3				
4 regioner																				
Sjøfartsdir inspeksjon 1					Sjøfartsdir inspeksjon 1					Sjøfartsdir inspeksjon 2				Sjøfartsdir inspeksjon 3			Sjøfartsdir inspeksjon 4			
5 regioner																				
Vegregion 1					Vegregion 2					Vegregion 3				Vegregion 4			Vegregion 5			
H2		Helseregion 1			Helseregion 2					Helseregion 3				Helseregion 4			Helseregion 5			
Avinor 1								Avinor 2				Avinor 3			Avinor 4		Avinor 5			
Justerkamre 1							Justerkamre 2					Justerkamre 3			Justerkamre 4		Justerkamre 5			
NVE 1				NVE 2					NVE 3			NVE 4		NVE 5						
Kystverket 1			Kystverket 1					Kystverket 2				Kystverket 3			Kystverket 4		Kystverket 5			
Eltilsynet 1							Eltilsynet 2					Eltilsynet 3			Eltilsynet 4		Eltilsynet 5			
Jordskifteretten 1					Jordskifteretten 2					Jordskifteretten 3			Jordskifteretten 4		Jordskifte 5					
Barne-, ungdoms- og familieetaten 1				BUFA 2					BUFA 3			BUFA 4		BUFA 5						
Statsbygg 1					Statsbygg 2					Statsbygg 3			Statsbygg 4			Statsbygg 5				
6 regioner																				
Husbanken 1					Husbanken 2					Husbanken 3				Husbanken 4			Husbank 5		Husbank 6	
UDI 1			UDI 2			UDI 1		UDI 3			UDI 4			UDI 5		UDI 6				
L 2		Lagdømme 1		Lagdømme 2			Lagd 1		Lagdømme 3			Lagdømme 4			Lagdømme 5		Lagdømme 6			
Kri 1	Krim 2	Krim 1	Kriminalomsorg 2			Kriminalomsorg 3			Kriminalomsorg 4			Kriminalomsorg 5			Kriminalomsorg 6					
Sjøfartsinspektør 1					Sjøfartsinspektør 2					Sjøfartsinspektør 3			Sjøfartsinspektør 4		Sjøfartinsp 5		Sjøfartinsp. 6			
Tollregion 1			Tollregion 2			Tollregion 3					Tollregion 4				Tollregion 5		Tollregion 6			
Reindr 1			R1			R2			Reindrif 3		R4	5	6							
7 regioner																				
Arb 1		Arbeidstilsynet 2			Arbeidstilsyn 3			Arbeidstilsyn 4			Arbeidstilsyn 5				Arbeidstilsyn 6		Arbeidstilsyn 7			
Fiskeridirektoratet 1					Fiskeridirektoratet 1					Fiskeridirektoratet 2			Fisk 3	Fiskdir 4		Fiskd 5		Fisk 6	Fisk 7	
8 regioner																				
Statsarkivet 1			Statsarkiv 2			Statsarkiv 3			Statsarkiv 4		Statsarkiv 5		Ark 6	Statsarkiv 7			Statsarkiv 8			
Mattilsynet 1				Mattilsynet 2			Mattilsynet 3			Mattilsynet 4		Mattilsynet 5		Mattilsynet 6		Mattilsyn 7		Mattilsyn 8		
Statens lånekasse 1				Låne 6			Lån 2+1	Låne 3+1		Statens lånekasse 4			Låne 5	Låne 6		Låne 7	Statens lånekasse 8			
10 regioner																				
Statsadvokaten 1			Statsadvokat 2			Statsadv 1	Statsadvokat 3		Statsadvokat 4		Adv. 5	Adv. 6	Statsadvokat 7		Statsadv. 8		Statsadv 9	Statsadv. 10		
Reg 1	Forbrukerrådet 2		Forbrukerrådet 3			Forbrukerrådet 4			Forbr.råd 5		Forbr 6	Forbrukerrådet 7		Forbrukerrådet 8		Forbruker 9	Forbruker 10			
11 regioner																				
Bisp 1		Bispedømme 2			Bispedømme 3			Bispedømme 4			Bispedømme 5		Bisp 6	Bispedømme 7		Bisp 8	Bispedøm 9	Bispedo 10	Bispedømme 11	
12 regioner																				
Statens kartverk 1				Kartverk 2			Kart 1	Kartverk 3		Kartverk 4		Kart 5	Kartverk 6		Kart 7	Kart 8	Kart 9	Kartverk 10	Kart 11	Kart 12

Store etater som ikke er med på oversikten er bl.a. NAV, Politiet og Skatteetaten

Kommunens roller

Tjenesteutvikler

Myndighetsutøver

Samfunnsutvikler

Demokratisk arena

Drivkrefter

IKT
Teknologiutviklingen

Det grønne skifte

Helhetlige og
sammenhengende
tjenester på tvers

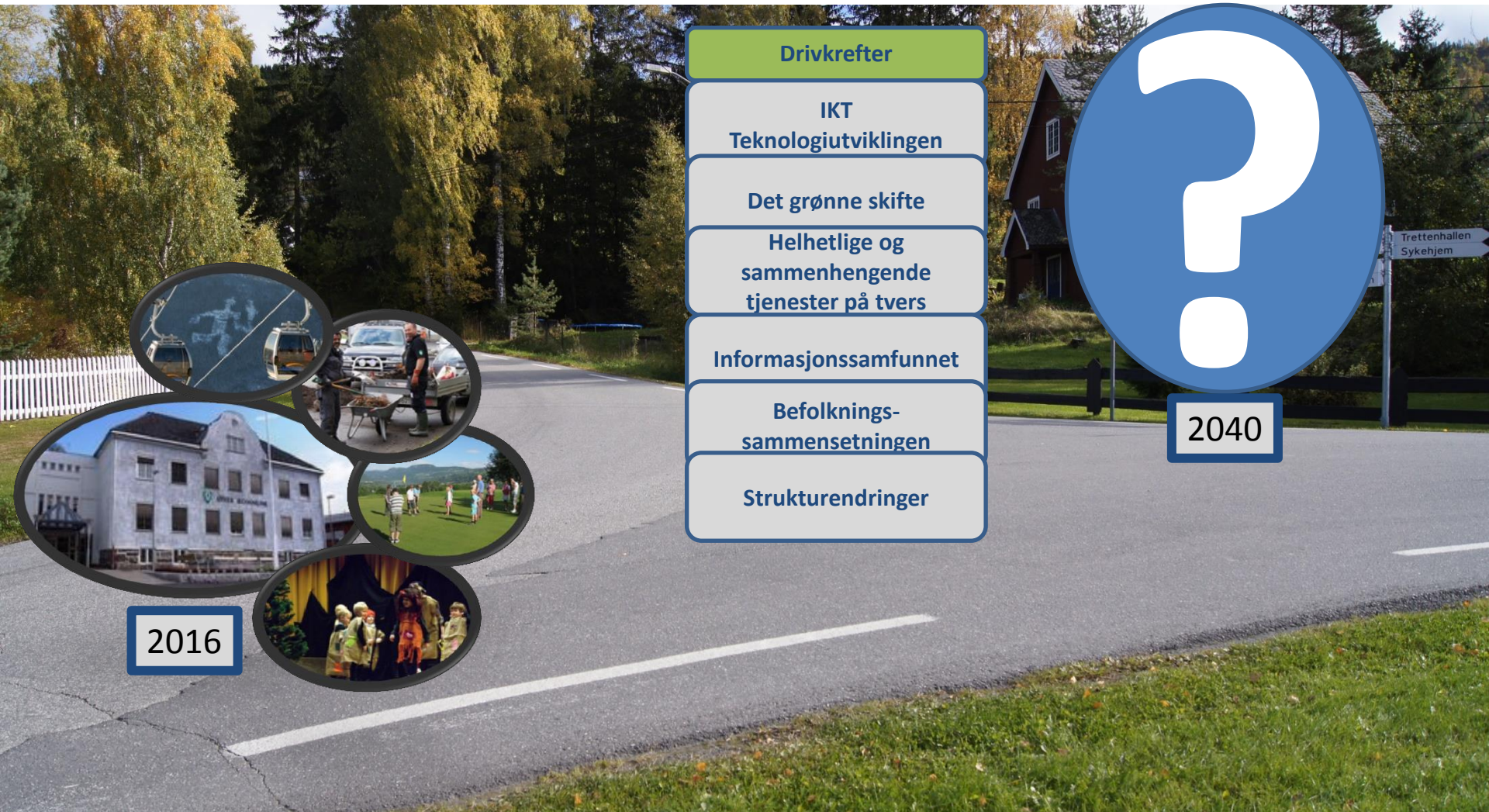
Informasjonssamfunnet

Befolknings-
sammensetningen

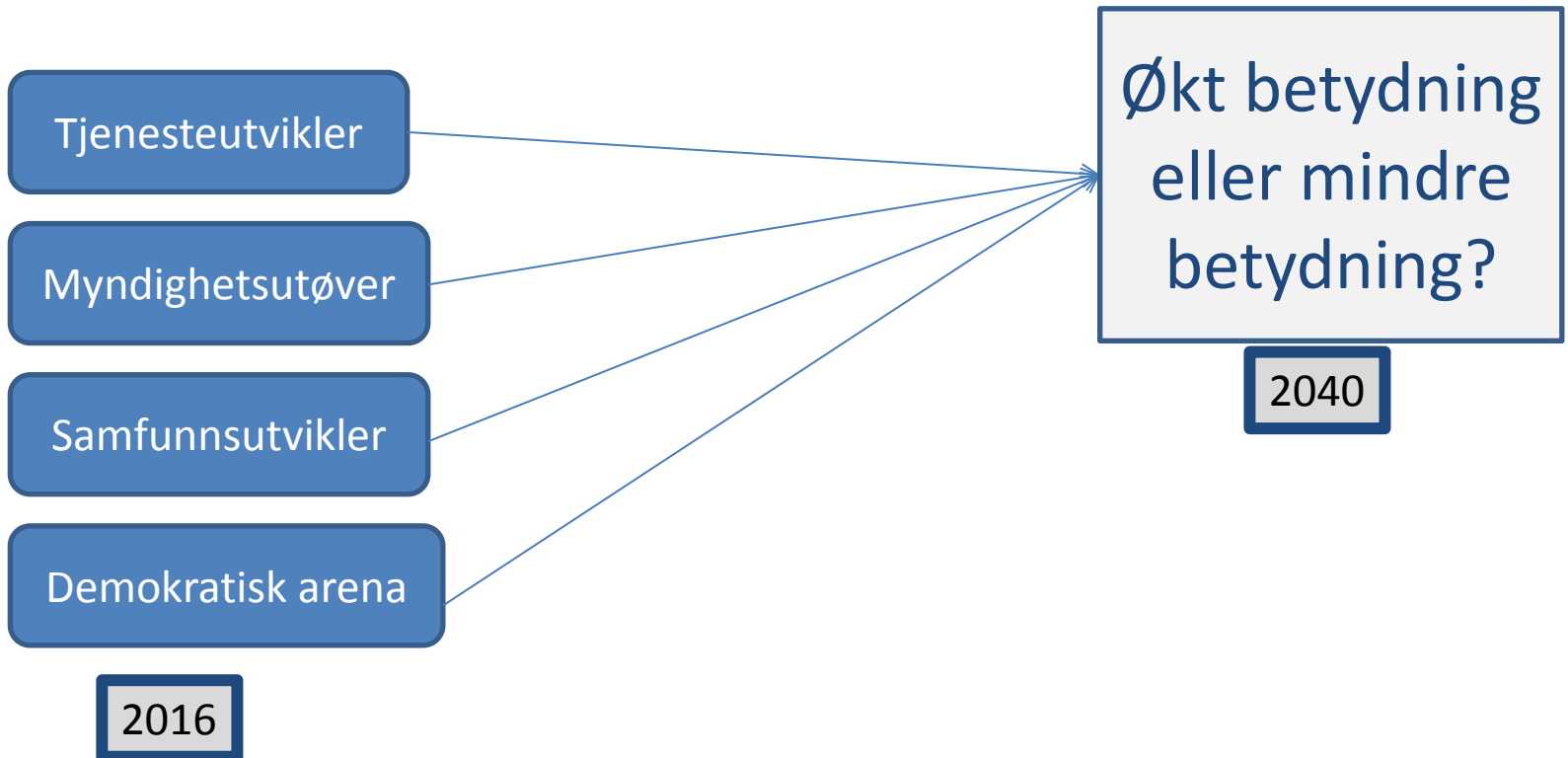
Strukturendringer

2040

2016

Vil kommunens roller forandres i betydning mellom 2016 og 2040?

Teknologiutviklingen

Det tok nesten 40 år for 1/3-del av USAs befolkning å skaffe seg telefon

Det tok 8 år for facebook å rekruttere 2/3-deler av befolkningen

Hva er velferdsteknologi

Helsevesenet skal kunne dra nytte av utviklingen

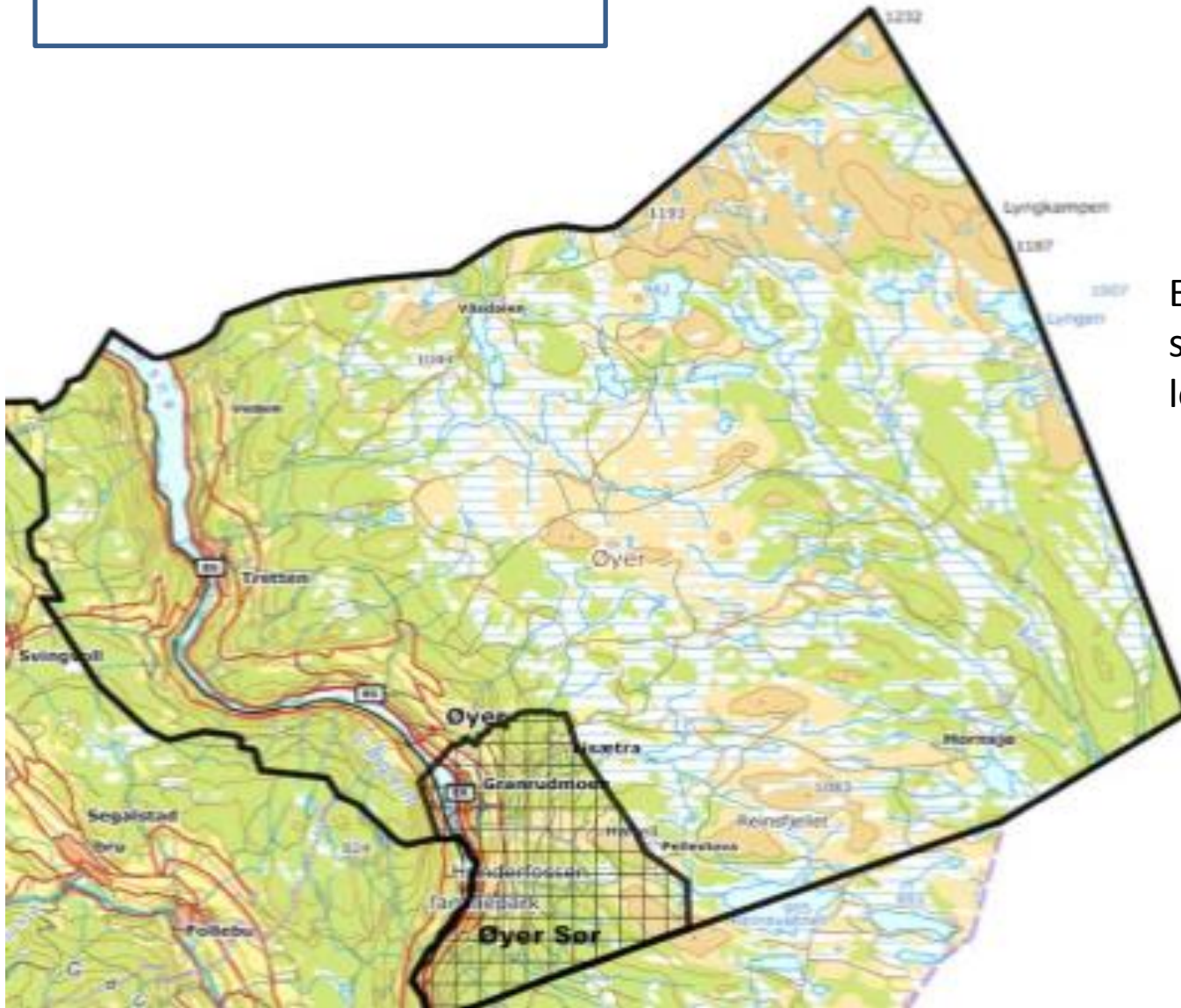

Helsedirektoratet

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester
Rogaland

Dette er Øyer kommune
640 Km²
2/3 er fjellområder

Et geografisk område
som skal ivareta helhetlige
løsninger for innbyggerne

Utviklingen i kommunen

1994

3688 Innbyggere

Lillehammer '94

2016

5072 innbyggere
+++++ deltidsboere
Anslås til 25 000

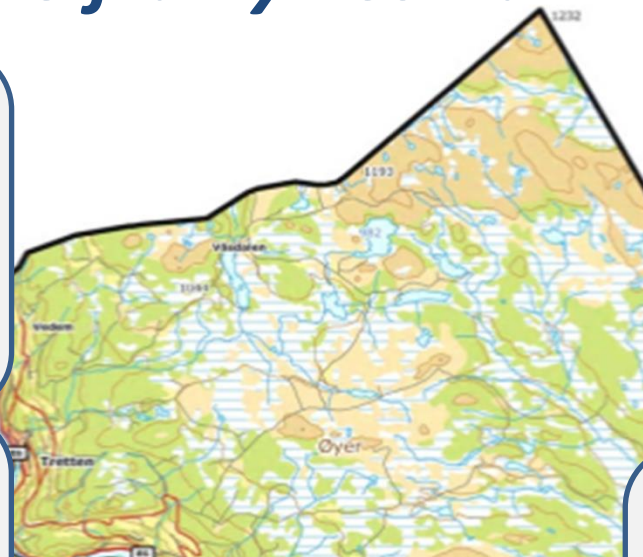
2040

6173 Innbyggere
+++
deltidsboere
anslås til
45 000-50 000

?

De 6 spørsmålene fra Fylkesmannen

Hvordan sikrer kommunen at det er en sammenheng mellom den demografiske utviklingen og utvikling av tjenestetilbudet?

Hvordan sikrer kommunen rekruttering av tilstrekkelig arbeidskraft med riktig kompetanse?

Hvordan sikrer kommunen habilitet og troverdighet i egen saksbehandling?

Hvordan sikrer kommunen en langsiktig økonomisk styring?

Hvordan sikrer kommunen at IKSer og interkommunale samarbeid er underlagt politisk styring?

Hvordan vil kommunen bidra til en helhetlig arealforvaltning og samfunnsutvikling i egen region?

Klarer vi det?

Fylkesmannens forventninger

Fylkesmannens forventninger til og vurderinger av kommunenes kommunereformvedtak

Fylkesmannen forventer at det er gjort en vurdering av hvorvidt kommunen, gjennom en ny kommune eller på egen hånd, er i stand til å løse lovpålagte oppgaver og håndtere utfordringene den står overfor - i dag og 20-30 år fram i tid. Det er avgjørende at kommunens innbyggere får så klare svar som mulig på hvilke utfordringer og muligheter som ligger i en eventuelt ny kommune. Dette er ikke minst viktig i forkant av innbyggerhøringer.

Fylkesmannens vurdering vil være todelt. Vi vil for det første vurdere prosessen som ligger bak vedtaket. Her er politisk forankring og innbyggerinvolvering sentralt.

For det andre vil vi vurdere om vedtaket som er gjort er i tråd hovedmålene i reformen. Her vil det bli gjort en faglig helhetsvurdering sett opp mot viktige samfunnsutviklingstrekk. I den sammenheng vil

Fylkesmannen legge vekt på om og på hvilken måte kommunene har vurdert og besvart følgende hovedspørsmål, der underspørsmålene er ment retningsgivende:

Nabopraten

- Øyer kommune gjennomførte i samarbeid med Lillehammer, Gausdal og Ringebru en omfattende prosess i 2014/2015 med tanke på å danne en ny kommune.
- Dette arbeidet ble etter en samlet vurdering, avsluttet høsten 2015.
- Alle utredningene som er laget ligger på nettsiden- Ny kommune og vil ligge som vedlegg for å kvittere ut denne delen til Fylkesmannen

Vårt forslag til svar på spørsmålene fra Fylkesmann

Hvordan sikrer kommunen rekruttering av tilstrekkelig arbeidskraft med riktig kompetanse?

I 2015 har Øyer kommune ca 450 ansatte, i et 20 års perspektiv vil dette øke med anslagsvis 100 ansatte.

Kommunen ser nødvendigheten av betydelig omstilling, omstrukturering og en offensiv holdning til økt bruk av digitale løsninger, for å skjøtte dagens oppgaver og eventuelle nye oppgaver som blir lagt til kommunen.

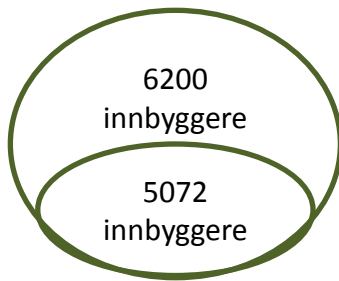
Hvordan sikrer kommunen at det er en sammenheng mellom den demografiske utviklingen og utvikling av tjenestetilbudet?

Våre befolkningsprognoser viser vekst i alle aldersgrupper. Skolelokalene har kapasitet til å dekke økningen i elevtall, og utviding og modernisering av sykehjemmet pågår nå. Investering i ny barnehage må innarbeides i økonomiplanen 2017 – 2021. Andelen eldre øker kraftig, de utfordringene dette skaper må møtes ved prioritering av forebygging/tidlig innsats og hverdagsrehabilitering, kombinert med bruk av velferdsteknologi, dette handler om et paradigme-skifte i tjenestene.

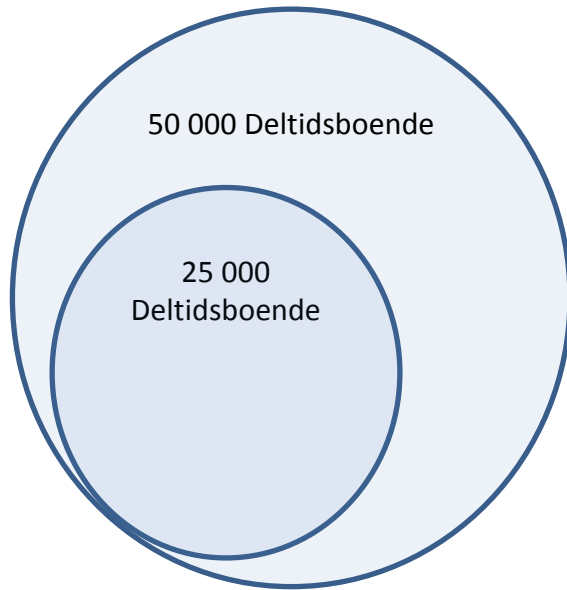
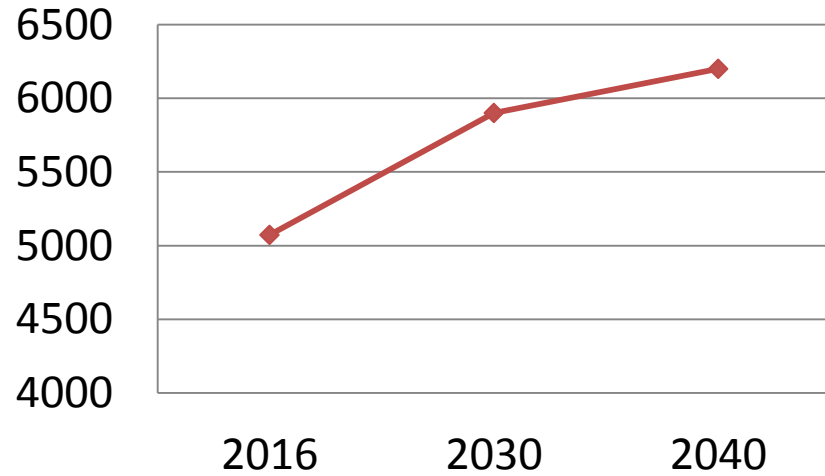

Vi viser og til det vi har sagt foran om det varierende antall som oppholder seg i kommunen og som vi må yte tjenester til

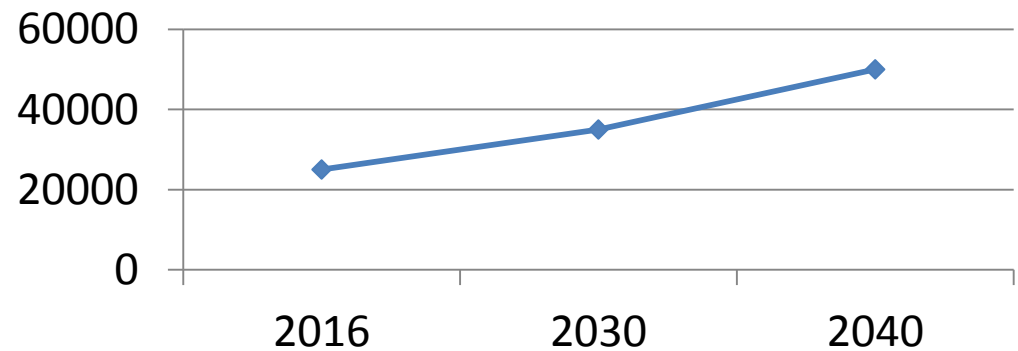
Demografisk utvikling

Bosatt befolkning

Deltidsboende

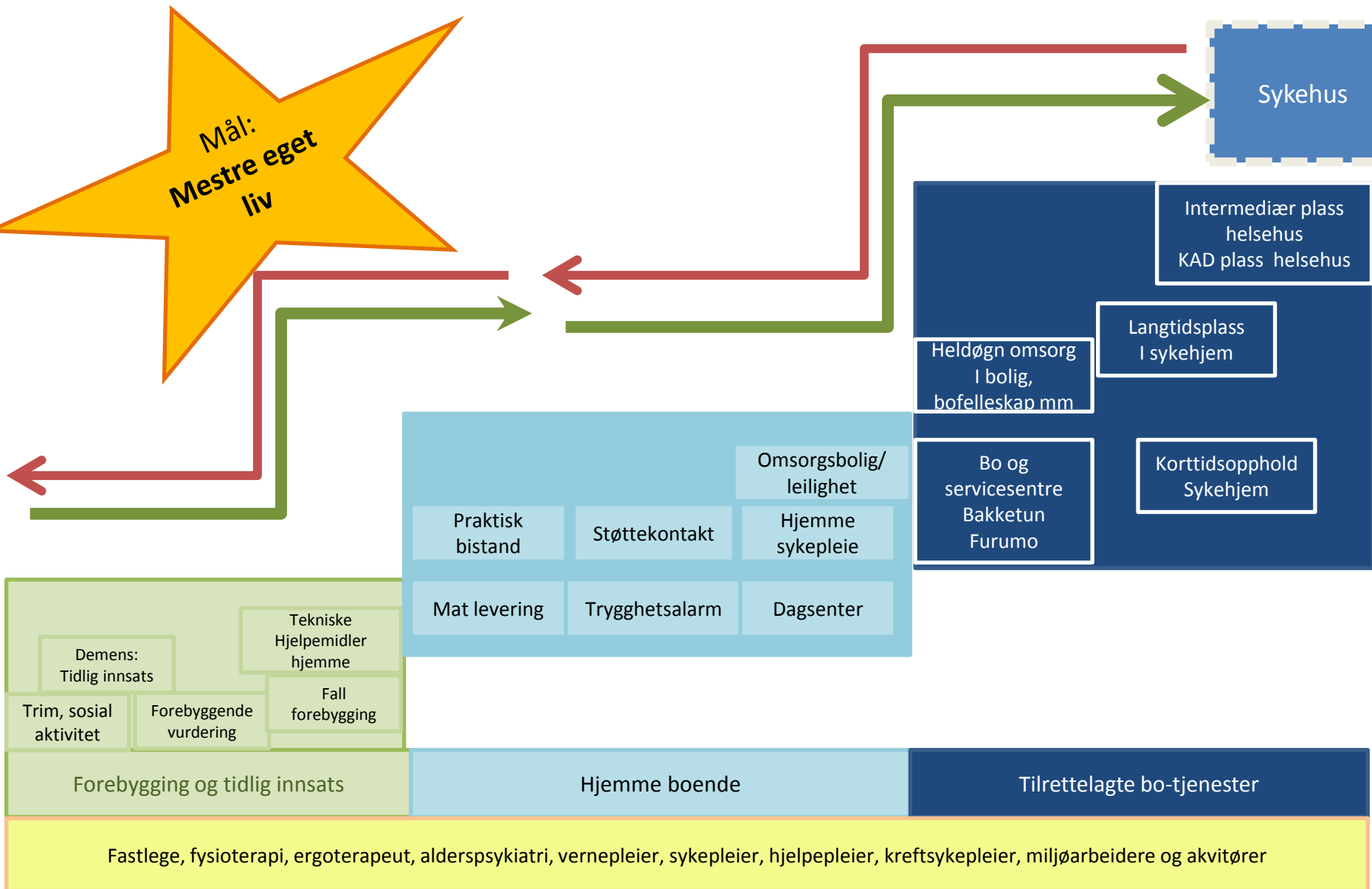
Demografisk utvikling bosatt befolkning

Aldersgrupper	2016	Økning	2040
0-5 år	272	ca. 105	ca. 380
6-15 år	554	ca. 110	ca. 670
16-66 år	3 394	ca. 300	ca.3700
67-79 år	599	ca. 275	ca.875
80-89 år	215	ca. 175	ca.400
90 år og eldre	38	ca. 50	ca. 88
	5072	ca. 1000	ca.6200

Alle tall for økning og innbyggertall i 2040 er avrunda estimater

Eldreomsorgen i Øyer kommune

Mål:
Mestre eget
liv

Hvordan sikrer kommunen habilitet og troverdighet i egen saksbehandling?

En kvalitet ved små og mellomstore kommuner er at de er oversiktlige, dette gir et godt utgangspunkt for å sikre habilitet og troverdighet i egen saksbehandling. Det er viktig å ha kontinuerlig fokus og dialog for å sikre høy etisk bevissthet om temaet på alle nivå og i alle ledd i kommunen.

Hvordan vil kommunen bidra til en helhetlig arealforvaltning og samfunnsutvikling i egen region?

For å sikre en helhetlig og samordnet arealforvaltning og samfunnsutvikling vil felles arealplaner være aktuelt for strategisk viktige områder som har en utstrekning utover egen kommunegrense. Det er viktig å videreføre felles plansamarbeid i regionen, dette gjelder f.eks. regional næringsplan og kommunedelplan landbruk. All planlegging må ha fokus på å redusere transportbehov, minske klimautslippene og ivareta miljøet. Lillehammer-regionen må i større grad samarbeide med nærliggende regioner for å sikre vekst i innlandet.

Hvordan sikrer kommunen at IKSer og interkommunale samarbeid er underlagt politisk styring?

Øyer kommune deltar i mange interkommunale samarbeidsordninger, dette gir styringsmessige utfordringer. Eierpolitikken og -meldingen må oppdateres jevnlig og legges fram til politisk behandling. Det må arbeides for å sikre en profesjonell eierstyring og god informasjonsflyt både i selskapene/samarbeidsordningene og i kommunen. Selv om budsjettene for samarbeidsordningene avklares gjennom hver enkelt kommunes budsjettprosess, har hver enkelt kommune mindre påvirkning på resultatet enn ved egenorganiserte tjenester.

Hvordan sikrer kommunen en langsiktig økonomisk styring?

Øyer kommune har en stram økonomi, det vil være nødvendig med omfattende omstilling og omstrukturering for å møte framtidens utfordringer. Politikerne må skape forståelse for den trange økonomiske situasjonen i befolkningen og prioritere hardt. Administrasjonen må evne å skape forståelse for utfordringene, være dyktige tilretteleggere for politikerne, blant annet utarbeide gode grunnlag for politikernes prioriteringer. Det er en styrke at Lillehammer-regionen har to veldrevne felleseenheter på økonomiområdet. Regjeringens forslag til ny innretning på rammeoverføringene til kommunene forsterker kommunens økonomiske utfordringer.

Dialog

Takk for meg

